

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

15. detsember 2005*

Kohtuasjas T-33/01,

Infront WM AG, varem KirchMedia WM AG, asukoht Zug (Šveits), esindajad: advokaadid C. Lenz ja A. Bardong ning *solicitor* E. Batchelor, hiljem advokaat C. Lenz, *solicitor* E. Batchelor, *solicitor* R. Denton, *barrister* F. Carlin ja M. Clough, QC, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: K. Banks ja M. Huttunen, keda abistas J. Flynn, QC, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

keda toetavad

Prantsuse Vabariik, esindaja: G. de Bergues, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindajad: J. Collins, hiljem R. Caudwell ja lõpuks M. Berthell, keda abistas K. Parker, QC, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Euroopa Parlament, esindajad: C. Pennera ja M. Moore, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: A. Lopes Sabino ja M. Bishop,

menetlusse astujad,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni otsus, mis on väidetavalt vastu võetud nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiivi 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 298, lk 23), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1997. aasta direktiiviga 97/36/EÜ (EÜT L 202, lk 60), artikli 3a alusel,

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
(neljas koda laiendatud kosseisus),

kosseisus: koja esimees H. Legal, kohtunikud P. Lindh, P. Mengozzi,
I. Wiszniewska-Białecka ja V. Vadapalas,

kohtusekretär: ametnik J. Plingers,

arvestades kirjalikus menetluses ja 7. juuli 2005. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

- 1 Nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiiv 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta

(EÜT L 298, lk 23) on vastu võetud Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artikli 57 lõike 2 (muudetuna EÜ artikkel 47 lõige 2) ning Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artikli 66 (nüüd EÜ artikkel 55) alusel. Seda direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1997. aasta direktiiviga 97/36/EÜ (EÜT L 202, lk 60).

2 Muudetud direktiiv 89/552 moodustab ühisturul teleringhäälingu õigusliku raamistiku. Selle esmane eesmärk on tagada telesaadete vaba liikumine Euroopa Ühenduses, nähes ette minimaalsed nõuded, mida liikmesriigid peavad kehtestama nende jurisdiktsiooni all olevatele ringhäälinguorganisatsioonidele.

3 Direktiivi 97/36 põhjendused 18–21 sätestavad:

„(18) on oluline, et liikmesriikidel oleks võimalik võtta meetmeid, et kaitsta teabe saamise õigust ja tagada avalikkusele laialdane juurdepääs ühiskonnas väga tähtsate riiklike või mitteriiklike sündmuste teleülekannetele nagu olümpiamängud, maailma- ja Euroopa meistrivõistlused jalgpallis; selleks on liikmesriikidel õigus võtta ühenduse õigusega kooskõlas olevaid meetmeid, mille eesmärk on reguleerida nende jurisdiktsiooni all olevate ringhäälinguorganisatsioonide ainuõiguste kasutamist selliste sündmuste edastamiseks;

(19) ühenduse raamistikus on vaja kehtestada kord, et vältida võimalikku õiguskindlusetust ja turumoonutusi ning viia televisiooniteenuste vaba

ringlus vastavusse vajadusega vältida õigustatud üldiseid huve kaitsvatest siseriiklikest meetmetest kõrvalehoidmist;

(20) eelkõige on vaja käesoleva direktiiviga ette näha sätted, mis käsitlevad ringhäälinguorganisatsioonide selliste ainuõiguste kasutamist, mille nad on võinud osta sündmustele, mida käsitletakse väga tähtsatena muu kui selle liikmesriigi ühiskonnas, kelle jurisdiktsiooni alla ringhäälinguorganisatsioonid kuuluvad; vältimaks õiguste spekulatiivset ostmist eesmärgiga hoida kõrvale siseriiklikest meetmetest, on vaja kohaldada neid sätteid lepingute suhtes, mis on sõlmitud pärast käesoleva direktiivi avaldamist ja mis käsitlevad pärast direktiivi jõustumiskuupäeva toimuvaid sündmusi; kui uuendatakse enne käesoleva direktiivi avaldamist sõlmitud lepinguid, käsitletakse neid uute lepingutena;

(21) ühiskonnale väga tähtsad sündmused peaksid käesoleva direktiivi kohaldamisel vastama teatavatele tingimustele, s.o olema ainulaadsed sündmused, mis huvitavad Euroopa Liidu või teatava liikmesriigi või teatava liikmesriigi tähtsa osa üldsust ja mille on ette valmistanud ürituse korraldaja, kellel on seaduslik õigus müüa selle sündmusega seotud õigusi”.

4 Muudetud direktiivi 89/552 (edaspidi „direktiiv”) artikli 1 sätete kohaselt on:

„a) teleringhääling — avalikkusele vastuvõtmiseks mõeldud kodeerimata või kodeeritud teleprogrammide esialgne edastus kaabli või eetri, sealhulgas

satelliidi kaudu. See hõlmab ettevõtjate vahelist programmide edastamist, eesmärgiga neid avalikkusele edasi saata. See ei hõlma sideteenuseid, mille abil edastatakse teavet või muid teateid üksiktellimuse alusel nagu fakside edastamine, elektroonilised andmepangad ja muud sellised teenused;

- b) ringhäälinguorganisatsioon — füüsiline või juriidiline isik, kellel on toimetust vastutus punktis a määratletud teleprogrammide koostamisel ja kes edastab neid programme või laseb neid edastada kolmandatel isikutel”.

5 Direktiivi artikkel 3a sätestab:

„1. Iga liikmesriik võib võtta kooskõlas ühenduse õigusega meetmeid tagamaks, et tema jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid ei edasta sündmusi, mida kõnealune liikmesriik käsitleb ühiskonnale väga tähtsatena, ainuõiguslikult ega nii, et sellega võetakse ära kõnealuse liikmesriigi elanikkonna oluliselt osalt võimalus jälgida selliseid sündmusi otseülekande või hilisema edastusena tasuta televisioonis. Kui liikmesriik võtab selliseid meetmeid, koostab ta loendi määratletud riiklikest või mitteriiklikest sündmustest, mida ta käsitleb ühiskonnale väga tähtsatena. Liikmesriik teeb seda selgel ja läbipaistval viisil ning aegsasti. Samuti määrab asjaomane liikmesriik, kas need sündmused peaksid olema kättesaadavad täieliku või osalise otseülekandena või siis täieliku või osalise hilisema edastusena, kui viimane on objektiivsetel põhjustel avalikkuse huvides vajalik või asjakohane.

2. Liikmesriigid teatavad lõike 1 kohaselt võetud või võetavatest meetmetest viivitamata komisjonile. Kolme kuu jooksul alates teatamisest kontrollib komisjon selliste meetmete vastavust ühenduse õigusele ja edastab need teistele liikmesrii-

kidele. Komisjon palub artikli 23a kohaselt asutatud komiteel esitada arvamusi. Komisjon avaldab võetud meetmed viivitamata Euroopa Ühenduste Teatajas ja vähemalt kord aastas liikmesriikide võetud meetmete koondloendi.

3. Liikmesriigid tagavad asjakohaste vahenditega oma õigusaktide raames, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad ringhäälinguorganisatsioonid ei kasuta pärast käesoleva direktiivi avaldamiskuupäeva nende ostetud ainuõigusi nii, et sellega võetakse ära teise liikmesriigi elanikkonna oluliselt osalt võimalus jälgida selle teise liikmesriigi poolt kooskõlas eelnevate lõigetega määratletud sündmusi täieliku või osalise otseülekandena või siis täieliku või osalise hilisema edastusena, kui viimane on objektiivsetel põhjustel avalikkuse huvides vajalik või asjakohane, nagu see teine liikmesriik on lõike 1 kohaselt määranud.”

6 Direktiivi artikli 23a lõige 1 sätestab:

„Komisjoni egiidi all asutatakse kontaktkomitee. Komiteesse kuuluvad liikmesriikide pädevate asutuste esindajad. Komitee eesistuja on komisjoni esindaja ja see tuleb kokku kas eesistuja algatusel või liikmesriigi delegatsiooni taotlusel.”

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

7 Kirch Media GmbH & Co. KGaA, varem TaurusFilm GmbH & Co., ja KirchMedia WM AG, nüüd Infront WM AG, tegelevad spordiürituste teleülekande õiguste

ostmise, haldamise ja müümisega ning ostavad need õigused tavaliselt asjaomaselt spordiürituse korraldajalt. Nad müüvad selliselt omandatud õigused edasi ringhäälinguorganisatsioonidele.

- 8 TaurusFilm GmbH & Co. ja tema kaaslitsentsiomanik Sporis Holding AG kirjutasid 10. septembril 1996 Rahvusvahelise Jalgpalliföderatsiooniga (FIFA) alla lepingule 2002. ja 2006. aasta FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste — välja arvatud Ameerika Ühendriigid — ainuõiguste loovutamise kohta. FIFA ja TaurusFilm GmbH & Co. vahel 26. mail 1998 sõlmitud lepinguga, mis asendas varasemat lepingut, sai TaurusFilm GmbH & Co. endale 1,4 miljardi Šveitsi frangi suuruse minimaalse tasu eest nende ürituste ülekannete ainuõiguse Mandri-Euroopa riikides ning Venemaal, teistes endistes nõukogude sotsialistlikes vabariikides ja Türgis.
- 9 Kirch Media GmbH & Co. KGaA loovutas 14. oktoobril 1998 oma 2002. aasta FIFA Maailmameistrivõistluste ülekande õigused, välja arvatud Saksamaa suhtes kehtivad õigused, oma Šveitsis registreeritud filiaalile FWC Medien AG, nüüd KirchMedia WM AG. Hiljem loovutati KirchMedia WM AG-le ka 2006. aasta FIFA Maailmameistrivõistluste ülekande õigused.
- 10 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik teatas 25. septembril 1998 kooskõlas direktiivi artikli 3a lõikega 2 komisjonile selle artikli lõike 1 kohaldamiseks võetavatest meetmetest. Need meetmed hõlmasid selle liikmesriigi poolt määratletud ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loendit.
- 11 Komisjon edastas 2. novembril 1998 direktiivi artikli 3a lõike 2 kohaselt need meetmed teistele liikmesriikidele ja sai 20. novembri 1998. aasta kohtumisel

nimetatud direktiivi artikli 23a lõikes 1 nimetatud kontaktkomitee (edaspidi „kontaktkomitee”) esitatud märkused.

- 12 Komisjon teatas 23. detsembri 1998. aasta kirjas Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile, et ta ei saa temale teatatud meetmete ebaselge ulatuse tõttu hinnata nende vastavust ühenduse õigusele.
- 13 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik edastas komisjonile 5. mai 2000. aasta kirjaga nende meetmete uue versiooni.
- 14 Hageja väitis komisjonile 14. juulil 2000 saadetud kirjas, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi koostatud loendit ei saa heaks kiita, kuna see on vastuolus nii direktiivi artikliga 3a kui ka muude ühenduse õiguse sätetega. Ta väitis selles kirjas eelkõige, et asjaomane loendi koostamise menetlus ei olnud selge ja läbipaistev, et nimetatud loend sisaldab sündmusi, mis ei ole Ühendkuningriigi ühiskonna jaoks väga tähtsad, et siseriiklikus ja ühenduse nõuandeprotsessis esinesid tõsised puudused, ning vaidlustas asjaomaste õigus- ja haldusnormide tagasiulatava jõu.
- 15 Komisjoni hariduse ja kultuuri peadirektoraadi peadirektor saatis 28. juulil 2000 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile kirja, märkides järgmist:

„Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi alaline esindus Euroopa Liidu juures teatas komisjonile 5. mai 2000. aasta kirjas, mis saabus komisjoni 11. mail 2000,

siseriiklikest meetmetest, mis käsitlevad Ühendkuningriigi jaoks riikliku tähtsusega sündmuste teleülekandeid. Nende meetmete hulka kuuluvad: Broadcasting Act'i [1996] IV jao artiklid 97, 98, 101, 103, 104 ja 105; Television Broadcasting Regulations 2000-le lisatud Regulation 3 artiklid 1, 3 ja 9; vastavalt Broadcasting Act 1996 artiklile 104 avaldatud [Independent Television Commission] Code on Sports and other Listed Events'i asjakohased sätted; kultuuri, meedia ja spordi riigisekretäri poolt 25. novembril 1997 teatavaks tehtud spordiürituste ning muude riikliku tähtsusega sündmuste määratlemise alused ning kultuuri, meedia ja spordi riigisekretäri 25. juuni 1998. aasta teade parlamendis spordiürituste ja muude riikliku tähtsusega sündmuste loendi muutmise kohta 1996. aasta ringhäälinguseaduse artikli 97 lõike 3 alusel.

Komisjon edastas direktiivi [...] artikli 3a lõike 2 nõuete kohaselt [teatatud] meetmed teistele liikmesriikidele ja pöördus [kontaktkomitee] poole arvamuse saamiseks.

Mul on au Teile teatada, et olles kontrollinud vastu võetud meetmete direktiivile vastavust ja arvestades Ühendkuningriigi audiovisuaalse maastiku kohta teadaolevaid faktilisi asjaolusid, otsustas Euroopa Komisjon Teie ametiasutuste poolt teatatud meetmeid mitte vaidlustada.

Vastavalt direktiivi artikli 3a lõikele 2 avaldab komisjon talle teatatud meetmed [Euroopa Ühenduste Teatajas].”

¹⁶ Hageja teatas 7. novembri 2000. aasta kirjas komisjonile, et ta on komisjoni poolt hiljuti Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi määratletud ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loendile antud nõusolekust teadlik ning vaidlustas eelkõige selle riigi poolt direktiivi artikli 3a lõiget 1 kohaldades vastu võetud meetmetest tuleneva hageja omandiõiguse rikkumise.

- 17 Komisjon avaldas Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi poolt direktiivi artikli 3a lõike 1 alusel vastu võetud ning siis direktiivi artikli 3a lõikes 2 sätestatud korras komisjonile teatatud meetmed 18. novembril 2000 (EÜT C 328, lk 2) vastavalt direktiivi artikli 3a lõikele 2.
- 18 Need meetmed hõlmavad Broadcasting Act 1996 (edaspidi „1996. aasta ringhäälinguseadus”) IV jao väljavõtteid, Television Broadcasting Regulations 2000-le (edaspidi „2000. aasta teleringhäälingu määrus”) lisatud Regulation 3 väljavõtteid, väljavõtteid Independent Television Commission (ITC) Code on Sports and other Listed Events’ist, muudetud jaanuaris 2000 (edaspidi „ITC koodeks loendisse kantud spordi- ja muude ürituste kohta”), millele on lisatud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi määratletud ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loend, ning 2000. aasta teleringhäälingu määramises esitatud „vajalikke tingimusi” moodustavate teenuste loendit ning Ühendkuningriigi kultuuri, meedia ja spordi riigisekretäri kirjalikke vastuseid kahele parlamendis vastavalt 25. novembril 1997 ja 25. juunil 1998 esitatud küsimusele 1996. aasta ringhäälinguseaduse IV jaos ette nähtud spordiürituste loendi muutmise kohta. Nende ürituste hulka kuuluvad FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumised.
- 19 Hageja saatis 7. detsembril 2000 komisjonile kirja, milles on eelkõige märgitud järgmist:

„palun [...] teatada, kas komisjon lõpetas [direktiivi] artikli 3a kohase Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi koostatud loendi ja 1996. aasta ringhäälinguseaduse kontrollimise, ning [...] teatada meile menetluse tulemustest, sealhulgas võimalikest meetmetest, mida komisjon on antud juhul rakendanud. Peale selle palun võimaldada meil tutvuda kõigi asjakohaste dokumentidega.”

20 Hageja kordas komisjonile oma nõuet 22. detsembri 2000. aasta kirjas.

21 Komisjon vastas hagejale 22. jaanuari 2001. aasta kirjas järgmiselt:

„Meetmete avaldamine direktiivi artikli 3a lõike 2 alusel on komisjoni läbi viidud (positiivse) kontrolli õiguslik tagajärg. Te eeldate järelikult õigesti, et komisjoni kontroll on lõpule viidud ning et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi loend on tunnustatud direktiiviga kooskõlas olevaks.”

22 Komisjon lisas sellele kirjale kontaktkomitee 6. juunil 2000 avaldatud arvamuse.

Menetlus

23 Kirch Media GmbH & Co. KGaA ja KirchMedia WM AG esitasid 12. veebruaril 2001 käesoleva hagi.

24 Nõukogu esitas 5. aprilli 2001. aasta kirjaga taotluse menetlusse astumiseks komisjoni nõuete toetuseks.

- 25 Komisjon esitas Esimese Astme Kohtu kantseleisse 11. juunil 2001 saabunud eraldi menetlusdokumendiga Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 114 alusel vastuvõetamatuse vastuväite. Vastuseks sellele esitasid hagejad 26. juulil 2001 oma märkused, mille lisas 6 töid nad välja 2002. ja 2006. aasta FIFA jalgpalli Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste ülekandeõiguste loovutamise kohta FIFA-ga sõlmitud lepingute osalise teksti (vt eespool punkt 8).
- 26 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik ning Taani Kuningriik esitasid vastavalt 14. ja 20. juuni 2001. aasta kirjadega taotluse astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Prantsuse Vabariik, Belgia prantsuse keelekogukond ja parlament esitasid 25. juuni 2001. aasta kirjadega samuti taotluse astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.
- 27 Hagejad taotlesid 2. augusti 2001. aasta kirjas menetlusse astumise taotluste rahuldamise korral nende vastuvõetamatuse vastuväite suhtes esitatud märkuste lisa 6 teatavate osade konfidentsiaalset käsitlemist menetlusse astumise taotluse esitanute suhtes.
- 28 Hagejad taotlesid oma Esimese Astme Kohtu kantseleisse 31. augustil 2001 saabunud märkustes, et Esimese Astme Kohus jätaks rahuldamata Belgia prantsuse keelekogukonna menetlusse astumise taotluse ja mõistaks temalt välja tema taotluse tõttu tekkinud kohtukulud. Menetluspooled ei esitanud teiste menetlusse astumise taotluste suhtes vastuväiteid.
- 29 Komisjon väljendas 7. novembri 2001. aasta kirjas soovi esitada märkusi hagejate poolt vastuvõetamatuse vastuväite kohta esitatud märkuste lisas 6 FIFA-ga sõlmitud lepingute osaliste tekstide esitamise kohta ning nõudis 12. aprilli 2002. aasta kirjas nende lepingute täistekstide esitamist. Esimese Astme Kohus nõudis hagejatelt

4. juuli 2002. aasta kirjas märkuste esitamist FIFA-ga sõlmitud litsentsilepingute täistekstide saatmise kohta komisjonile.

30 Esimese Astme Kohtu 11. märtsi 2002. aasta määrusega jäeti vastuvõetamatuse vastuväide ja kohtukulude küsimus edaspidiseks lahendamiseks.

31 Esimese Astme Kohus sai 13. mail 2002 FIFA-ga 10. septembril 1996 ja 26. mail 1998 sõlmitud lepingute täistekstid.

32 Hagejad taotlesid 29. novembri 2002. aasta kirjas kodukorra artikli 64 lõike 4 alusel, et komisjoni kohustataks teatud dokumente esitama. Komisjon taotles 20. jaanuari 2003. aasta kirjas hagiavalduse lisa 17 kohtutoimikust väljajätmist. Seoses sellega esitasid hagejad 26. märtsi 2003. aasta kirjas oma märkused.

33 Esimese Astme Kohtu sekretär teatas 11. veebruari 2003. aasta kirjas pooltele, et nimetatud dokumendi kohtutoimikust väljajätmise kohta tehakse otsus hiljem.

34 Kirch Media GmbH & Co. KGaA loobus 26. märtsi 2003. aasta kirjaga oma hagist. Esimese Astme Kohtu viienda koja esimees rahuldab selle loobumise 24. juuni 2003. aasta määrusega.

35 Esimese Astme Kohus lubas 9. juuli 2003. aasta määrusega Taani Kuningriigil, Prantsuse Vabariigil, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigil, parlamendil ja nõukogul kostja nõuete toetuseks menetlusse astuda. Seevastu Belgia prantsuse

keelekogukonnale menetlusse astumise luba ei antud. Menetlusse astumise loa saanud menetlusosalised, välja arvatud Taani Kuningriik ja nõukogu, esitasid oma seisukohad. Hageja esitas menetlusse astujate seisukohtade suhtes oma märkused.

36 Esimese Astme Kohtu sekretär palus 19. augusti 2003. aasta kirjas hagejalt menetlusdokumentide mittekonfidentsiaalse teksti esitamist.

37 Hageja esitas 19. septembri 2003. aasta kirjas taotluse kostja vastuse teatud osade konfidentsiaalseks kuulutamise kohta.

38 Esimese Astme Kohtu viienda koja esimees otsustas 4. detsembri 2003. aasta määrusega, et menetlusse astujatele saadetakse kõikide menetlusdokumentide mittekonfidentsiaalsed tekstid ning neile tehakse ettepanek esitada nende kohta oma märkused. Menetlusse astujad ei esitanud neile selleks ette nähtud tähtaja jooksul märkusi, välja arvatud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, kellel ei olnud selle suhtes vastuväiteid.

39 13. septembri 2004. aasta otsuse kohaselt Esimese Astme Kohtu kodade koosseisu kohta kuulub ettekandjaks olev kohtunik neljanda koja koosseisu, millele käesolev asi on seetõttu 21. oktoobri 2004. aasta otsusega määratud.

40 Tuginedes Esimese Astme Kohtu kodukorra artiklile 14, võttes arvesse neljanda koja ettepanekut ning olles ära kuulanud menetlusosalised vastavalt nimetatud kodukorra artiklile 51, otsustas Esimese Astme Kohus suunata kohtuasja neljandale kojale laiendatud koosseisus.

- 41 Taani Kuningriik teatas Esimese Astme Kohtule kirjas, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 1. juulil 2005, et ta võtab oma menetlusse astumise taotluse tagasi. Kuna hageja, kostja ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik ei esitanud Taani Kuningriigi menetlusse astumise taotluse tagasivõtmise suhtes vastuväiteid ning teised menetlusse astujad ei ole märkusi esitanud, rahuldab neljanda laiendatud koja esimees 31. augusti 2005. aasta määrusega Taani Kuningriigi menetlusse astumisest loobumise ning jättis selle menetlusse astumisega seoses kantud kõikide menetlusosaliste kohtukulud nende endi kanda.
- 42 Ettekandjaks oleva kohtuniku ettekande alusel otsustas Esimese Astme Kohus (neljas koda laiendatud koosseisus) avada suulise menetluse ja tegi Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 64 lõike 3 punktides c ja d sätestatud menetluse korraldamise meetmete raames menetluspooltele ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile ettepaneku esitada teatud dokumente ning esitas hagejale ja komisjonile kirjalikud küsimused, millele palus vastata enne kohtuistungit. Hageja, kostja ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik täitsid need nõudmised ette nähtud tähtaja jooksul.
- 43 Poolte, välja arvatud Prantsuse Vabariigi, kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära 7. juuli 2005. aasta kohtuistungil.
- 44 Hageja taotles 22. augusti 2005. aasta kirjas, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 23. augustil 2005, sellele kirjale lisatud dokumendi, mille ta sai Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigilt alles pärast kohtuistungit, kohtutoimikule lisamist.

Poolte nõuded

45 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

- tühistada osaliselt või täielikult komisjoni poolt direktiivi artikli 3a alusel vastu võetud otsus, millega tunnistatakse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi teatatud meetmed ühenduse õigusega kooskõlas olevaks (edaspidi „vaidlustatud akt”);
- tuvastada, et direktiivi artikkel 3a ei ole kohaldatav ega saa olla vaidlustatud akti vastuvõtmise aluseks;
- mõista kohtukulud välja komisjonilt;
- jätta Prantsuse Vabariigi, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ja parlamendi kohtukulud nende endi kanda ning mõista neilt välja hagejale seoses nende menetluse astumisega tekkinud kohtukulud.

46 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

- jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;

— teise võimalusena jätta hagi põhjendamatusse tõttu rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

47 Parlament, kes astus menetlusse komisjoni toetuseks, palub Esimese Astme Kohtul:

— jätta hagi vastuvõetamatusse tõttu läbi vaatamata;

— teise võimalusena jätta hagi põhjendamatusse tõttu rahuldamata.

48 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, kes astus menetlusse komisjoni toetuseks, palub Esimese Astme Kohtul jätta hagi rahuldamata.

49 Prantsuse Vabariik, kes astus menetlusse komisjoni toetuseks, palub Esimese Astme Kohtul:

— jätta hagi rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

A — Menetluse korraldamise meetmete taotlus

50 Hageja nõudis oma menetlusdokumentides, et komisjonile tehtaks ettepanek esitada mitmeid dokumente, mis on seotud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi meetmete ühenduse õigusele vastavuse kontrolliga.

51 Esimese Astme Kohus tegi kodukorra artikli 64 lõike 3 punktides c ja d sätestatud menetluse korraldamise meetmete raames komisjonile ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile ettepaneku esitada need dokumendid. Hageja märkis kohtuistungil vastuseks Esimese Astme Kohtu küsimusele, et ta peab oma nõuet esitada teatud dokumente rahuldatuks.

52 Neil asjaoludel leiab Esimese Astme Kohus, et vajadus otsuse tegemiseks selles osas on ära langenud.

B — Dokumendi väljajätmise nõue

53 Komisjon taotles 20. jaanuari 2003. aasta kirjas Esimese Astme Kohtult ühe hagiavalduse lisas 17 esitatud dokumendi väljajätmist kohtuvaidluse dokumentide hulgast, kuna tegemist on tema talituste poolt kontaktkomitee arutelude jaoks koostatud konfidentsiaalse dokumendiga. Hageja ei olnud sellise väljajätmisega nõus.

- 54 Komisjoni taotlus käsitleb kohtuvaidluse dokumentide hulgast selle dokumendi väljajätmist, mille pealkiri on „Kontaktkomitee töödokument direktiivi artikli 3a kohta” ning viitenumber DOC CC TVSF (2000) 6. Siiski tuleb sedastada, et komisjon ei ole sõnaselgelt väitnud, et tegemist on sisedokumendiga.
- 55 Peale selle märkis komisjon Esimese Astme Kohtu küsitluste käigus kohtuistungil selle dokumendi konfidentsiaalsuse kohta, et kontaktkomitee, selle dokumendi adreassaat, ei pea seda enam konfidentsiaalseks ning et järelikult on see eeldatavalt levitav.
- 56 Neil asjaoludel, hoolimata asjaolust, et komisjon soovis kohtuistungil kinnitada oma taotlust jätta see dokument kohtutoimikust välja, ei saa järeldada, et see oli või vähemalt, et see on siiani institutsioonisisene konfidentsiaalne dokument.
- 57 Järelikult tuleb komisjoni taotlus asjaomase dokumendi kohtutoimikust väljajätmise kohta jätta rahuldamata.

C — *Vastuvõetavus*

1. *Hageja nõuete esimese punkti vastuvõetavus*

- 58 Komisjon väidab, et hagi on vastuvõetamatu esiteks seetõttu, et ta ei ole vaidlustatud akti vastu võtnud direktiivi artikli 3a lõike 2 alusel, teiseks, kuna vaidlustatud akt ei puuduta hagejat ei otseselt ega isiklikult ning kolmandaks, kuna hageja ei ole oma

hagiavaldusele lisanud FIFA-ga 10. septembril 1996 ja 26. mail 1998 sõlmitud lepingute koopiaid, ei saanud komisjon oma kaitset ette valmistada.

- 59 Selle kolmanda asja läbivaatamist takistava asjaolu kohta tuleb meelde tuletada, et hageja on Esimese Astme Kohtu menetluse käigus esitanud vaidlusaluste lepingute koopiaid (vt eespool punktid 25 ja 31), mis on komisjonile saadetud. Vastates kohtuistungil selle kohta esitatud Esimese Astme Kohtu küsimusele, võttis komisjon selle vastuvõetamatuse põhjenduse tagasi.
- 60 Komisjon väitis veel enda kaitseks ja pärast FIFA-ga 10. septembril 1996 ja 26. mail 1998 sõlmitud lepingute esitamist hageja poolt, et need piiravad hageja võimalusi kasutada oma õigusi ringhäälinguorganisatsioonidele erandkorras all-litsentside andmiseks. Ta leidis, et arvestades nende lepingute teatavate sätete sisu, ei ole kindel, et hageja poolt väidetavalt kantud kahju tuleneb vaidlustatud aktist.
- 61 Tuleb sedastada, et komisjon ei ole oma käesoleva hagi vastuvõetavust puudutavate väidete põhjal nõuet esitanud. Igal juhul, kuna tundub, et komisjon vaidlustab nende väidetega hageja huvi olemasolu vaidlustatud akti tühistamiseks, tuleb märkida, et ta ei ole kinnitanud, et hagejal puudub taoline huvi asjaomaste lepingute sisust tulenevalt, ning et see asjaolu ei selgu kuidagi kohtutoimikust, arvestades pealegi hageja vastust Esimese Astme Kohtu kirjalikele küsimustele eelkõige hageja poolt FIFA Maailmameistrivõistluste kohtumiste ülekandeõiguste kasutamise lepinguliste piirangute ulatuse kohta.
- 62 Arvestades eespool esitatud põhjendusi, tuleb üksnes kontrollida komisjoni esitatud esimest ja teist asja läbivaatamist takistavat asjaolu.

a) Vaidlustatud akti õiguslik olemus

Poolte argumendid

- ⁶³ Komisjon kinnitab, et erinevalt direktiivi artikli 2a lõikest 2 ei ole nimetatud direktiivi artikli 3a lõikes 2 mainitud „otsust”, mille ta peaks vastu võtma. Prantsuse Vabariik märgib seoses sellega, et artiklis 3a ei ole komisjonile antud otsustusõigust. Tema ülesanne on temale teatatud siseriiklike meetmete ühenduse õigusele vastavuse eelkontroll.
- ⁶⁴ Seega, kui tundub, et temale teatatud siseriiklikud meetmed ei riku ühenduse õigust, teatab komisjon asjaomasele liikmesriigile, et ta ei kavatseneile vastu vaielda ning avaldab need Euroopa Ühenduste Teatajas, et teised liikmesriigid täidaksid oma direktiivi artikli 3a lõikest 3 tulenevaid kohustusi. Kostja ja Prantsuse Vabariik märgivad, et kuna nimetatud meetmed rikuvad ühenduse õigust ning eeldades, et liikmesriik ei tee vajalikke muudatusi, on komisjon kohustatud alustama EÜ artiklis 226 ette nähtud liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlust.
- ⁶⁵ Ühenduse õigusele vastavuse esialgne tuvastamine tähendab järelikult otsust mitte alustada otsekohe asjaomase liikmesriigi vastu liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlust. Seega ei saa üksikisikud vaidlustada komisjoni keeldumist alustada EÜ artikli 226 alusel liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlust, kuna komisjoni seisukohavõtt selles küsimuses ei ole akt, mis tekitaks lõplikke õiguslikke tagajärgi (Esimese Astme Kohtu 13. novembri 1995. aasta määrus kohtuasjas T-126/95: Dumez v. komisjon, EKL 1995, lk II-2863, punkt 37).

- 66 Prantsuse Vabariik täpsustab seoses sellega, et EÜ artikli 226 kohaselt saab liikmesriigi õigusi ja kohustusi kindlaks teha ning nende tegevusele hinnangut anda ainult Euroopa Kohtu otsuses (Euroopa Kohtu 22. veebruari 2001. aasta otsus kohtuasjas C-393/98: Gomes Valente, EKL 2001, lk I-1327). Komisjoni seisukoht ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loendi ühenduse õigusele vastavuse kohta ei muuda järelikult õiguslikku olukorda asjaomases liikmesriigis. Veelgi enam, Euroopa Ühenduste Teatajas avaldatud asjaomase loendi õiguslikult siduv iseloom ei tulene mitte komisjoni 28. juuli 2000. aasta kirjast Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile, milles teatatakse talle, et need meetmed on ühenduse õigusega kooskõlas, vaid ainult siseriiklikust õigusest. Komisjon täpsustab seoses sellega, et kui käesolevas küsimuses oleks eeldatavalt olemas otsus, siis oleks selleks otsuseks nimetatud 28. juuli 2000. aasta kiri.
- 67 Olenemata sellest, milline on komisjoni seisukoht temale teatatud siseriiklike meetmete suhtes, ei mõjuta see nende rakendamist neist teatanud liikmeriigis. Komisjonil puudub volitus otsustada, et mõne liikmesriigi õigusnormid on ühenduse õigusega vastuolus.
- 68 Komisjon juhib veel tähelepanu sellele, et oma 28. juuli 2000. aasta kirjas Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile märkis ta, et ei kavatse „temale teada olevaid asjaolusid arvestades” komisjonile teatatud meetmetele vastu vaielda ja et selle hinnangu näol ei ole tegemist otsusega. Ta toob seoses sellega välja, et selleks, et tema otsus oleks õiguslikult siduv, peab see olema vastu võetud komisjoni liikmete kolleegiumi poolt ning seda tuleb põhjendada. Tema 28. juuli 2000. aasta kiri on järelikult samastatav esmahinnanguga (Euroopa Kohtu 10. juuli 1980. aasta otsus liidetud kohtuasjades 253/78 ja 1/79–3/79, Giry ja Guerlain jt, EKL 1980, lk 2327, ning Esimese Astme Kohtu 24. märtsi 1994. aasta otsus kohtuasjas T-3/93: Air France v. komisjon, EKL 1994, lk II-121, punkt 50).
- 69 Komisjon leiab oma kohustuse kohta avaldada heakskiidetud siseriiklikud meetmed Euroopa Ühenduste Teatajas, et see ei muuda kuidagi tema 28. juuli 2000. aasta kirja olemust. Selle avaldamise eesmärk on üksnes teavitada teisi liikmesriike, et nad saaksid täita oma direktiivi artikli 3a lõikest 3 tulenevaid kohustusi. Ta rõhutab siiski,

et liikmesriikide kohustus täita nende nimetatud artiklist tulenevaid kohustusi ei teki mitte komisjonile teatatud meetmete esialgsest heakskiitmisest, vaid vahetult nimetatud artiklist, mille kohaselt viidatakse „selle teise liikmesriigi poolt kooskõlas eelnevate lõigetega määratletud sündmus[tele]”, mitte aga „komisjoni avaldatud loendis esinevatele sündmustele”. Nii asjaomastest meetmetest teatamine teistele liikmesriikidele kui ka nende meetmete avaldamine Euroopa Ühenduste Teatajas on haldusmeetmed, millel ei ole mingit seost komisjoni otsustuspädevuse kasutamisega.

70 Seoses sellega, mis puutub artikli 3a lõike 3 viitese „kooskõlas eelnevate lõigetega”, mitte aga „lõikega 1”, siis tundub, et hageja leiab, et liikmesriikidele kehtestatud kohustus sõltub direktiivi artikli 3a lõikes 1 ette nähtud meetmete määramisest, neist komisjonile teatamisest ja nende heakskiitmisest komisjonis nimetatud direktiivi artikli 3a lõike 2 kohaselt. Siiski on ainus vajalik tingimus see, et liikmesriik on täitnud oma direktiivi artikli 3a lõigetest 1 ja 2 tuleneva meetmete määramise ja neist teatamise kohustuse, mis on kooskõlas seadusandja eesmärgiga kehtestada liikmesriikide võetud meetmete vastastikku tunnustamise kord, pannes komisjoni vahendaja rolli. Hageja tõlgendus omistab seega kohustusliku jõu komisjoni tavalisele sedastusele, mis ei tekita teistele liikmesriikidele õiguslikke tagajärgi. Direktiivi artikli 3a lõikest 3 tulenev vastastikku tunnustamise kohustus ei sõltu teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse kontrollist komisjonis.

71 Pealegi ei ole teised liikmesriigid ühenduse õiguse kohaselt kohustatud kohaldama mõne teise liikmesriigi meetmeid, mis on ühenduse õigusega vastuolus, olenemata komisjoni seisukohast nende meetmete suhtes. Komisjon viitab selles kontekstis oma 23. detsembri 1998. aasta kirjale Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile,

milles ta väljendas kahtlust temale algselt teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse osas. Ta märgib samuti, et asjaomased siseriiklikud meetmed on avaldatud Euroopa Ühenduste Teataja C-seerias, mitte aga L-seerias.

72 Komisjon, keda toetab parlament, väidab lõpetuseks, et hageja ei vaidlusta asjaolu, et asjaomaseid meetmeid oleks saanud vaidlustada Ühendkuningriigi kohtutes. Siseriiklik kohus kinnitas House of Lords'i 25. juuli 2001. aasta otsuses kohtuasjas *R v. ITC, ex parte TV Danmark 1 Ltd, UKHL 2001, 42*, millele hageja tugineb, et ta ei käsitle küsimust tasakaalust ühelt poolt spordiürituste korraldajate ja teleringhäälinguorganisatsioonide vaba turu säilitamise huvi ning teiselt poolt kodaniku huvi vahel vaadata olulisi spordiüritusi. Ta ei kinnitanud siiski, et ta ei kontrolli uuesti direktiivi artikli 3a alusel võetud meetmete seaduslikkust. Kui Ühendkuningriigi kohtutele oleks esitatud hagi ning kui Euroopa Kohtusse oleks EÜ artikli 234 alusel esitatud eelotsusetaotlus, ei saaks hageja tõmmata mingeid paralleele Euroopa Kohtu 9. märtsi 1994. aasta otsusega kohtuasjas C-188/92: *TWD Textilwerke Deggendorf (EKL 1994, lk I-833)*. Käesolevas asjas oleks hageja pidanud esitama hagi Ühendkuningriigi kohtutele. Seega aitaks Esimese Astme Kohus käesoleva, komisjoni väidetava otsuse vastu esitatud hagi vastuvõetavaks tunnistamisega kaasa menetluse rikkumisele, mida Euroopa Kohus on oma eespool viidatud kohtuotsuses *TWD Textilwerke Deggendorf* tauninud.

73 Komisjoni arvates ei saa Esimese Astme Kohus Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi võetud meetmete seaduslikkust kontrollida ega neid tõlgendada. Pealegi on muu kui Ühendkuningriigi kohtul eriti raske tõlgendada nimetatud meetmeid, mille hulka kuulub eelkõige ITC koodeks loendisse kantud spordi- ja muude ürituste kohta, kuna see on ebaselge.

74 Parlament rõhutab seoses sellega, et hageja oleks võinud oma õigusi kaitsta Londoni High Court'i Euroopa Kohtule esitatud eelotsusetaotluse vahendusel (Euroopa Kohtu 10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-491/01: *British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, EKL 2002, lk I-11453, punktid 32–41*).

- 75 Parlament lisab veel, et võib tõmmata paralleeli käesoleva asja ning Esimese Astme Kohtu 26. novembri 2002. aasta otsuse liidetud kohtuasjades T-74/00, T-76/00, T-83/00—T-85/00, T-132/00, T-137/00 ja T-141/00: *Artegodan jt v. komisjon* (EKL 2002, lk II-4945, punkt 142, mis jäeti apellatsiooni korras muutmata) aluseks olnud kohtuasjade vahel, millest nähtub, et kui komisjonile ei ole pädevust selgelt üle antud, kuulub asjaomane küsimus liikmesriikide kõrvalpädevusse. Tä tugineb neil asjaoludel EÜ artiklile 7, mille sätete kohaselt iga institutsioon toimib talle asutamislepinguga antud volituste piires. Seega ei nähtu ei direktiivist 89/552 ega direktiivist 97/36, et liikmesriigid oleks vaikimisi loovutanud oma pädevuse. Eelkõige ei anna direktiivi artikkel 3a komisjonile sõnaselgelt volitusi, mida kinnitaks igasugune komitoloogia menetluse puudumine. Seoses sellega ei ole kontaktkomitee ülesanded taandatud EÜ artikli 202 kolmanda taande rakenduspädevusele. Veelgi enam, ei direktiivi üldine loogika, selle esimene põhjendus ja artikli 3a sõnastus ühelt poolt ega seadusandja tahe teiselt poolt ei tundu komisjonile andvat spetsiaalset otsustuspädevust.
- 76 Komisjon leiab kokkuvõttes, et eespool esitatud põhjendusi arvestades ei ole komisjoni hinnang vaidlusaluste meetmete vastavuse küsimuses akt, mida oleks võimalik vaidlustada. Kinnitades, et komisjon ei oleks pidanud temale teatatud meetmeid edastama teistele liikmesriikidele ega neid avaldama Euroopa Ühenduste Teatajas, vaidlustab hageja tegelikult direktiivi artikli 3a lõike 2 kehtivuse.
- 77 Hageja vaidleb komisjoni argumentidele vastu ja leiab sisuliselt, et komisjonile teatatud meetmete komisjonipoolse heakskiitmise otsus tekitab nii Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis kui ka teistes liikmesriikides õiguslikke tagajärgi.
- 78 Vaidlustatud akt tekitab siduvaid õiguslikke tagajärgi, kuna see tuleneb õiguslikult määratletud pädevuse kasutamisest õiguslikult paika pandud haldusmenetluse kohaselt ning selle eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi, mis puudutavad hageja

huve tema õigusliku olukorra muutmise kaudu (Euroopa Kohtu 4. märtsi 1982. aasta otsus kohtuasjas 182/80: Gauff v. komisjon, EKL 1982, lk 799, punkt 18).

- 79 Ta tugineb esiteks direktiivi artikli 3a lõike 2 sõnastusele, mille kohaselt on nõutav, et komisjon võtaks temale teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse kontrolli tulemusena vastu õiguslikult siduva akti.
- 80 Teiseks tuleneb direktiivi artikli 3a lõike 2 eesmärgist ja esemest selgelt, et see säte tekitab õiguslikke tagajärgi. Hageja tugineb seoses sellega direktiivi 97/36 põhjendustele 18 ja 19 ning leiab, et siseriiklike loendite koostamine, millesse liikmesriigid kalduvad lülitama arvukalt sündmusi, annab neile riikidele võimaluse soodustada nende territooriumil asuvaid teleringhäälinguorganisatsioone.
- 81 Kolmandaks nähtub direktiivi 89/552 artikli 3a lõike 2 kohaldamise menetlusest, et see viib kohustusliku jõuga otsuse vastuvõtmiseni. Hageja viitab seoses sellega nimetatud menetluse tähtaegadele ja selle läbiviimisele.
- 82 Hageja väidab veel, et ei direktiivi artikli 3a sõnastus ja eesmärk ega direktiivi 97/36 asjakohased põhjendused ei luba nõustuda komisjoni argumentidega, mille kohaselt tema poolt vastu võetud akt on võrdne keeldumisega alгатada liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlust EÜ artikli 226 alusel. Käesolevas menetluses peab komisjon tegutsema vahekohtunikuna ja tegema lõpliku otsuse temale teatatud meetmete seaduslikkuse osas. Sellist otsust ei saa tagasi võtta ilma, et see mõjutaks Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning kõikide üksikisikute, kes tuletasid komisjonipoolsest nimetatud meetmete heakskiitmisest ning nende vastastikku

tunnustamisest õigusi, õiguslikku olukorda. Hageja lisab, et komisjoni väide jätab direktiivi artiklis 3a kirjeldatud menetluse ilma selle kasulikust mõjust.

- 83 Hageja väidab samuti, et vaidlustatud akt tekitab õiguslikke tagajärgi teistes liikmesriikides, kuna need peavad vastavalt direktiivi artikli 3a lõikele 3 tagama Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi poolt võetud meetme järgimise nende jurisdiktsiooni all olevate ringhäälinguorganisatsioonide poolt. Kuid kui komisjon ei tee temale teatatud meetmeid heakskiitvat otsust, ei tekita need mingeid õiguslikke tagajärgi teistes liikmesriikides. Iga teine tõlgendusviis seaks ohtu artikli 3a lõikes 2 ette nähtud menetluse kasuliku toime ja oleks vastuolus direktiivi artikli 3a eesmärgiga, milleks on televisiooniteenuste vaba liikumise kokkusobitamine vajadusega vältida õigustatud üldiseid huve kaitsvatest siseriiklikest meetmetest kõrvalehoidmist.
- 84 Hageja väidab lõpetuseks, et kohtutoimikust nähtub, et vastastikku tunnustamine on seotud temale teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse kontrolliga komisjonis ega tulene automaatselt teatamisest.

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 85 Hageja palub oma hagiavalduses tühistada komisjoni otsus, milles on ühelt poolt sätestatud, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi poolt teatatud meetmed on ühenduse õigusega kooskõlas, ning teiselt poolt ette nähtud, et need meetmed tuleb edastada teistele liikmesriikidele, et nende jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid neid täidaksid. Ta täpsustab seoses sellega, et ainus avalikkusele kättesaadav dokument on Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi võetud meetmete avaldamine komisjoni poolt 18. novembri 2000. aasta Euroopa Ühenduste Teatajas vastavalt direktiivi artikli 3a lõikele 2.

- 86 Komisjon esitas oma vastuvõetamatuse vastuväite lisas siiski hariduse ja kultuuri peadirektoraadi peadirektori 28. juuli 2000. aasta kuupäevaga kirja, mille kohaselt peadirektor teatab Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile, et olles kontrollinud temale 5. mail 2000 teatatud meetmete vastavust ja arvestades Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi audiovisuaalse maastiku kohta teadaolevaid faktilisi asjaolusid, otsustas komisjon nimetatud meetmeid mitte vaidlustada ja avaldada need Euroopa Ühenduste Teatajas (vt eespool punkt 15). Komisjon märkis seoses sellega, et isegi kui eeldada, et ta on käesolevas kontekstis vastu võtnud otsuse, mida ta ei ole teinud, oleks selleks otsuseks nimetatud kiri (vt eespool punkt 66).
- 87 Neil asjaoludel tuleb sedastada, et 28. juuli 2000. aasta kiri on sisuliselt käesolevas asjas vaidlustatud akt, kuna selle näol on tegemist ainsa dokumendiga, milles teatatakse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile sõnaselgelt komisjoni seisukohast temale teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse osas ning nimetatud meetmete peatsest avaldamisest Euroopa Ühenduste Teatajas. Pealegi märkis hageja kohtuistungil vastuseks Esimese Astme Kohtu küsimusele, et tema hagi oli tegelikult suunatud selle komisjoni poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile saadetud kirja tühistamisele.
- 88 Järelikult on vaja kontrollida, kas komisjoni 28. juuli 2000. aasta kiri Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile (edaspidi „vaidlustatud kiri”) on akt, mida saab vaidlustada.
- 89 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võivad tühistamishagi esemeks EÜ artikli 230 mõttes olla aktid või otsused, mis tekitavad siduvaldavaid õiguslikke tagajärgi hageja huve puudutaval viisil, muutes selgelt tema õiguslikku olukorda. Vorm, milles need aktid või otsused on vastu võetud, ei oma põhimõtteliselt mingit tähtsust nende tühistamishagi esitamise kaudu vaidlustamise võimaluse seisukohast (Euroopa Kohtu 11. novembri 1981. aasta otsus kohtuasjas 60/81: IBM v. komisjon, EKL 1981, lk 2639, punkt 9, ja Esimese Astme Kohtu 17. veebruari 2000. aasta otsus kohtuasjas T-241/97: Stork Amsterdam v. komisjon, EKL 2000, lk II-309,

punkt 49). Selleks, et selgitada, kas vaidlustatud akt tekitab selliseid tagajärgi, tuleb uurida selle sisu (Euroopa Kohtu 22. juuni 2000. aasta otsus kohtuasjas C-147/96: *Madalmaad v. komisjon*, EKL 2000, lk I-4723, punktid 25–27).

- 90 Selleks et hinnata vaidlustatud kirja õiguslikku olemust eespool mainitud põhimõtteid arvestades ning et kindlaks teha, kas see tekitab õiguslikke tagajärgi, on vaja seda kontrollida direktiivi artikliga 3a sätestatud ühiskonnale väga tähtsate sündmuste korra valguses.
- 91 Seoses sellega tuleb meelde tuletada, et direktiivi eesmärk on hõlbustada teledastuste vaba ringlust Euroopa Ühenduses, arvestades samas audiovisuaalsete programmide eelkõige kultuurilisi ja ühiskondlikke eripärasid.
- 92 Mis puutub direktiivi artikliga 3a kehtestatud ühiskonnale väga tähtsate sündmustega seotud audiovisuaalsete õiguste erikorda, siis nähtub direktiivi 97/36 18. põhjendusest, et on oluline, et liikmesriikidel oleks võimalik võtta meetmeid, et kaitsta teabe saamise õigust ja tagada avalikkusele laialdane juurdepääs ühiskonnas väga tähtsate riiklike või mitteriiklike sündmuste teleülekannetele. Sellel taustal on ette nähtud, et liikmesriikidel on õigus võtta ühenduse õigusega kooskõlas olevaid meetmeid, mille eesmärk on reguleerida nende jurisdiktsiooni all olevate ringhäälinguorganisatsioonide ainuõiguste kasutamist selliste sündmuste edastamiseks. Nende vastastikku tunnustamise eesmärgil teiste liikmesriikide poolt direktiivi artikli 3a lõiget 3 kohaldades tuleb liikmesriigi poolt võetud või kavatsatavatest meetmetest komisjonile teatada.

- 93 Direktiivi artikli 3a lõikes 2 on seoses sellega ette nähtud, et kolme kuu jooksul alates teatamisest kontrollib komisjon riiklike meetmete vastavust ühenduse õigusele. Selle kontrollimise käigus konsulteerib ta kontaktkomiteega, kes esitab oma arvamuse.
- 94 Käesolevas asjas vaidlustatud kiri, milles teatatakse sisuliselt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile, et komisjon on temale teatatud meetmed heaks kiitnud ning et need seejärel avaldatakse Euroopa Ühenduste Teatajas, lõpetab kontrollimenetluse, mille komisjon peab eespool mainitud artikli kohaselt läbi viima. Nimetatud komisjoni poolt heaks kiidetud meetmete avaldamine Euroopa Ühenduste Teatajas võimaldab teistel liikmesriikidel, nagu märgib ka komisjon oma menetlusdokumentides (vt eespool punkt 69), neist teada saada ning seeläbi täita nende direktiivi artikli 3a lõikest 3 tulenevaid kohustusi nende meetmete selles artiklis sätestatud vastastikku tunnustamise korra kohaselt.
- 95 Vaidlustatud kiri tekitab seega liikmesriikidele õiguslikke tagajärgi, kuna see näeb ette asjaomaste riiklike meetmete avaldamise Euroopa Ühenduste Teatajas ning selle avaldamise tagajärjel käivitub direktiivi artikli 3a lõikes 3 ette nähtud vastastikku tunnustamise kord.
- 96 Esmalt lähtub see analüüs direktiivi artikli 3a lõike 3 sõnastusest, milles on ette nähtud liikmesriigi võetud meetmete vastastikku tunnustamine, et tagada avalikkuse vaba juurdepääs „koosõlas eelnevate lõigetega” määratletud sündmustele, see tähendab eelkõige sündmustele, mille suhtes võetud riiklikke meetmeid, millest talle on teatatud, on komisjon lugenud ühenduse õigusega koosõlas olevaks ning mis on vastavalt sama artikli lõikele 2 avaldatud Euroopa Ühenduste Teatajas.

- 97 Peale selle on kontrollimenetluse lugemine „eelnevaks” kontrolliks, mille tagajärjel koostatakse „arvamus”, vastuolus direktiivi artikli 3a lõikes 2 kirjeldatud kontrollimenetluse käigu ning selle kontrolli intensiivsusega. Ühelt poolt peab komisjon selle kontrolli läbi viima range kolmekuulise tähtaja jooksul alates meetmetest teatamisest asjaomase liikmesriigi poolt ning peab selleks konsulteerima kontaktkomiteega, kes esitab omalt poolt vastavalt direktiivi artikli 3a lõikele 2 arvamuse. Teisest küljest möönis komisjon kohtuistungil, et ta pidi üksikasjalikult kontrollima nimetatud meetmete vastavust ühenduse õigusele, kuna komisjon peab eelkõige tagama direktiivi sätetest ning teenuste vaba liikumise ja konkurentsioigusega seotud normidest kinnipidamise.
- 98 Teiseks, arvestades direktiivi artikliga 3a kehtestatud ühiskonnale väga tähtsate sündmuste korra loogikat, ei saa leida, nagu väidab komisjon, et ei nimetatud meetmete heakskiitmine ega nende Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamine ei tekita teiste liikmesriikide direktiivi artikli 3a lõikest 3 tulenevate kohustuste täitmise kohustust.
- 99 Ühelt poolt on komisjonilt direktiivi artikli 3a lõikes 2 nõutud kontrollimenetluse eesmärk tagada nende meetmete vastavus ühenduse õigusele (direktiivi 97/36 18. põhjendus).
- 100 Komisjon märkis seoses sellega oma 23. detsembri 1998. aasta kirjas (vt eespool punkt 12) Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi teatatud meetmete kontrolli menetluse käigu kohta eelkõige järgmist:

„Käesoleva kirja lisa leiate komisjonile teatatud meetmete komisjoni teenistuste poolt läbiviidud kontrolli esialgsed tulemused [...] komisjon järeltab, et oodates Teie

ametiasutuste ulatuslikumaid täpsustusi mitmetes olulistest küsimustes, ei saa ta ametlikult alustada meetmete, mille vastastikku tunnustamist Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik on teistelt liikmesriikidelt taotlenud, ühenduse õigusele vastavuse kontrolli menetlust.”

- 101 Seega, komisjoni selle kirja sätteid ise kinnitavad eespool punktides 98 ja 99 esitatud direktiivi artikli 3a lõigete 2 ja 3 tõlgendust, mille kohaselt teatatud siseriiklike meetmete vastastikku tunnustamine sõltub nende ühenduse õigusele vastavuse kontrollimisest.
- 102 Peale selle ei eviks teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse kontroll, mille komisjon peab läbi viima, kasulikku toimet, kui nimetatud meetmete vastastikku tunnustamine teistes liikmesriikides ei sõltuks nende heakskiitmisest. Kui eeldada, et vastastikku tunnustamise kord võib käsitleda siseriiklike meetmeid, mida komisjon on pidanud ühenduse õigusega vastuolus olevaks, ei saa vältida võimalikku õiguskindlusetust ja turumoonutusi, samas kui direktiivi 97/36 19. põhjendus viitab nendele ohtudele. Ühenduse õigusega vastuolus olevate, teatatud siseriiklike meetmete vastastikku tunnustamine ei võimalda ka viia televisiooniteenuste vaba liikumist vastavusse vajadusega vältida õigustatud üldiseid huve kaitsvatest siseriiklikest meetmetest kõrvalehoidmist, mis on samuti ette nähtud nimetatud direktiivi 19. põhjenduses.
- 103 Teiselt poolt kinnitavad erinevad kohtutoimiku materjalid asjaolu, et siseriiklike meetmete avaldamine Euroopa Ühenduste Teatajas, mis võimaldab teistel liikmesriikidel neist teada saada, selleks et täita artikli 3a lõikest 3 tulenevaid kohustusi, saab toimuda alles pärast seda, kui komisjon on pärast nende kontrollimist tuvastanud, et need on ühenduse õigusega kooskõlas.

- 104 Esiteks toetab seda tõlgendust Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi teatatud meetmete kontrollimise menetluse käik. Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik teatas neist meetmetest esimest korda komisjonile 25. septembril 1998 ning, nagu eespool on öeldud, teatas komisjon talle 23. detsembri 1998. aasta kirjas, et need meetmed on teatud küljest, ühenduse õigusega kooskõla seisukohast problemaatilised. Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik teatas 5. mai 2000. aasta kirjas nende meetmete parandatud versioonist. Seega avaldati Euroopa Ühenduste Teatajas ainult need viimati nimetatud meetmed, mille komisjon tunnistas ühenduse õigusega kooskõlas olevaks, pärast seda, kui komisjon oli vaidlustatud kirjas Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile teatanud, et need vastavad ühenduse õigusele.
- 105 Komisjon vastas oma 22. jaanuari 2001. aasta kirjas hagejale, et „meetmete avaldamine direktiivi artikli 3a lõike 2 alusel on komisjoni poolt läbi viidud (positiivse) kontrolli õiguslik tagajärg” (vt eespool punkt 21).
- 106 Teiseks kinnitavad komisjoni seisukohta selles osas mitmed kohtutoimikule lisatud dokumendid, mille ta on koostanud. Nii märgib komisjon oma direktiivi artiklile 3a pühendatud Interneti leheküljel, mille hageja lisas oma vastuvõetamatuse vastuväite kohta esitatud märkustele, et „[meetmete ühenduse õigusele vastavuse] kontrolli positiivsete tulemuste korral avaldatakse need meetmed Euroopa Ühenduste Teatajas”. Komisjoni seisukoht selgub samuti tema Esimese Astme Kohtu nõudel esitatud töödokumendist CCTVSF (97) 9/3, milles on selgitatud, et „sellest õiguskindluse nõudest tuleneb, et asjaomaste meetmete ühenduse õigusele vastavuse tuvastamine toimuks kiire kontrollimenetluse käigus ning et positiivsete tulemuste korral avaldatakse nimetatud meetmed Euroopa Ühenduste Teatajas” või et „eespool esitatud põhjendustest tuleneb, et komisjonile teatamise menetlus, mille eesmärk on meetmete kontrollimine ja nende võimalik avaldamine, on kohaldatav ainult spetsiifilistele siseriiklikele meetmetele, mis kuuluvad artikli 3a lõike 1 kohaldamisalasse” või veel, et „kontrollimenetluse positiivsete tulemuste korral avaldatakse asjaomased meetmed [Euroopa Ühenduste Teatajas]”.

- 107 Eespool esitatud põhjendustest nähtub, et komisjonil on direktiivi artikli 3a lõikest 2 tulenev otsustuspädevus ning et vaidlustatud kiri tekitab kindlaid õiguslikke tagajärgi, ilma et seda järeldust lükkaks ümber asjaolu, et direktiivi 89/552 artikkel 3a ei viita sõnaselgelt komisjoni „otsuse” vastuvõtmisele.
- 108 Komisjoni ja Prantsuse Vabariigi argument, mille kohaselt vaidlustatud kiri on otsus mitte alustada asjaomase liikmesriigi vastu viivitamatult liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlust, tuleb seega tagasi lükata. Igal juhul eeldusel, et komisjon tuvastab temale teatatud meetmete ühenduse õigusele mittevastavuse ning et neist teatanud liikmesriik ei vii neid ühenduse õigusega kooskõlla, piisab, kui komisjon ei avalda nimetatud meetmeid Euroopa Ühenduste Teatajas, selleks et nad ei saaks jõustuda direktiivi artikli 3a lõikes 3 kehtestatud vastastikku tunnustamise korra raamistikus.
- 109 Argument, mille kohaselt hageja võis vaidlustada asjaomased meetmed Ühendkuningriigi kohtutes, ei ole vastuvõetav, kuna kontroll, mida Esimese Astme Kohus peab käesolevas asjas teostama, käsitleb ainult komisjonipoolse nimetatud meetmete ühenduse õigusega kooskõla tuvastamise seaduslikkust, selleks et rakendada direktiivi artikli 3a lõikes 3 kehtestatud eriti tähtsate sündmuste vastastikku tunnustamise korda. Tuginemine selles kontekstis (eespool viidatud) House of Lords’i otsusele kohtuasjas *R v. ITC, ex parte TV Danmark 1 Ltd*, [2001] *UKHL* 42, ei ole asjassepuutuv, kuna selles kohtuasjas esitas hagi Ühendkuningriigis registreeritud Taani ringhäälinguorganisatsioon, kuna selle liikmesriigi pädevad asutused keeldusid talle andmast ainuõigusi FIFA Maailmameistrivõistluste kvalifikatsioonimängude viiele kohtumisele, mis esinevad Taani Kuningriigi määratletud ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loendis. Selle kohtuasja ese oli seega vaidlustada Taani meetmete kohaldamist Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi poolt vastastikku tunnustamise põhimõtte kohaselt, mitte aga, nagu käesolevas asjas, komisjoni otsust, millega tunnistatakse need ühenduse õigusega kooskõlas olevaks.

- 110 Lõpetuseks tuleb samuti tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt vaidlustatud kirja sõnastus, komisjoni liikmete kolleegiumi põhjendatud otsuse puudumine ning valik avaldada temale teatatud ja ühenduse õigusega kooskõlas olevaks peetud meetmed Euroopa Ühenduste Teataja C-seerias „Teave ja teatised”, mitte aga L-seerias „Õigusaktid” kinnitavad asjaolu, et komisjon ei ole ennast õiguslikult sidunud. Piisab meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei oma vorm, milles aktid või otsused on vastu võetud, põhimõtteliselt mingit tähtsust nende tühistamishagi esitamise kaudu vaidlustamise võimaluse seisukohalt ning selleks, et selgitada, kas tegemist on vaidlustatavate aktidega EÜ artikli 230 tähenduses, tuleb uurida nende sisu (vt eespool punkt 89).
- 111 Eespool esitatud õiguslikest ja faktilistest põhjendustest tuleneb, et vaidlustatud kiri tekitab siduvaid õiguslikke tagajärgi ning kujutab endast seega otsust EÜ artikli 249 tähenduses. Kuna vaidlustatud kiri on EÜ artikli 230 tähenduses akt, mida saab vaidlustada, tuleb käesolev asja läbivaatamist takistav asjaolu tagasi lükata.

b) Hageja kaebeõigus

- 112 EÜ artikli 230 neljanda lõigu sätete kohaselt võib iga füüsiline või juriidiline isik algatada menetluse selliste otsuste vastu, mis teda otseselt ja isiklikult puudutavad, kuigi vormiliselt on need teisele isikule adresseeritud otsused.
- 113 Kuna komisjon tugineb käesolevas asjas hagi vastuvõetamatusele hageja kaebeõiguse puudumise tõttu, tuleb kindlaks teha kas vaidlustatud kiri puudutab hagejat otseselt ja isiklikult.

Kas hageja on otseselt puudutatud

— Poolte argumendid

- 114 Komisjon, keda toetab Prantsuse Vabariik, tugineb Euroopa Kohtu 5. mai 1998. aasta otsusele kohtuasjas C-386/96 P: Dreyfus v. komisjon (EKL 1998, lk I-2309) ning Esimese Astme Kohtu 13. detsembri 2000. aasta otsusele kohtuasjas T-69/99: DSTV v. komisjon (EKL 2000, lk II-4039, punkt 24).
- 115 Ta väidab, et käesolevas asjas ei ole hageja õiguslikku olukorda mõjutatud, kuna nii direktiiv kui ka Ühendkuningriigi õigusnormid käsitlevad üksnes ringhäälinguorganisatsioonide õigusi ja kohustusi ning kuna need saavad loendis esineva sündmuse otseülekannet teha vaid teatavatel tingimustel. Hagejale tekivad neist piirangutest ainult kaudsed majanduslikud tagajärjed, mis on seotud ohuga, et ringhäälinguorganisatsioonid keelduvad maksmast sama kõrget hinda kui see, mida hageja oli arvestanud FIFA Maailmameistrivõistluste kohtumiste ülekandeõiguste all-litsentside loovutamise eest.
- 116 Peale selle toob komisjon esile, et hagejat puudutasid otseselt ainult teatavad 1996. aasta ringhäälinguseaduse sätted koostoimes ITC koodeksiga loendisse kantud spordi- ja muude ürituste kohta. Prantsuse Vabariik rõhutab seoses sellega, et hagejale avaldatud mõju ei tulene vaidlustatud kirjast, vaid Ühendkuningriigis kehtivatest õigusnormidest, mille alusel ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loend on koostatud. Seega, kuigi hageja majanduslik olukord oli teada alates 1996. aasta ringhäälinguseaduse jõustumisest ning sündmuste loend oli juba koostatud ja sisaldas FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumisi, ei ole hageja Ühendkuningriigi õigusnorme või Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kehtestatud ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loendit kunagi vaidlustanud.

- 117 Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi võimud on vaidlusaluste meetmete vastuvõtmisel täies ulatuses kasutanud oma seadusandjale kuuluvat kaalutusõigust. Direktiivi artikli 3a lõige 1 võimaldas liikmesriikidel võtta ühiskonnale väga tähtsaid sündmusi puudutavaid meetmeid. Komisjon ja parlament kinnitavad seoses teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse kontrollimisega, et see on võrreldav direktiivi artikli 2a lõikes 2 ette nähtud menetlusega, mille kohta Esimese Astme Kohus on leidnud, et komisjoni poolt sel alusel vastu võetud akt ei puuduta hagejat otseselt (eespool viidatud kohtuotsus DSTV *v.* komisjon, punktid 26 ja 27).
- 118 Komisjon rõhutab, et käesolevas asjas andis ta oma hinnangu Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi poolt temale teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse kohta pärast nende vastuvõtmist ning et hageja majanduslikke huviseid puudutasid otseselt ainult need meetmed.
- 119 Ta vaidleb vastu hageja väitele, mille kohaselt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi teatatud meetmete Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamine tekitas kohustusi teistele liikmesriikidele. Igal juhul ei tähenda see asjaolu, et vaidlustatud akt puudutab hagejat otseselt. Teised liikmesriigid peavad tagama, et nende jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid järgiksid Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi koostatud ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loendit, kuid nad teevad seda oma siseriiklike normide kohaldamise kaudu. Nii ei ole komisjonile teatatud meetmete vastavuse kohta antud hinnangu rakendamine „puhtaautomaatne” ega tulene ainult ühenduse õigusnormidest.
- 120 Komisjon toob veel esile, et isegi kui teatatud meetmete eelnev kontrollimine komisjonis kohustaks liikmesriike kindlustama, et nende jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid järgiksid ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loendit, puudub sellel käesolevas asjas mõju. Ei ole mõeldav, et hageja loovutab oma

Ühendkuningriiki puudutavad televisiooni alaste õiguste all-litsentsid ringhäälinguorganisatsioonile, kes ei asu Ühendkuningriigis, kuna need õigused on loovutatud siseriikliku õiguse alusel. Siseriiklikul tasandil saaksid ringhäälinguorganisatsioonid tulu riigi üldsusele suunatud reklaamist, siseriiklikest litsentsitasudest või siseriiklikest tasulise televisiooni abonementidest. Kuna nende organisatsioonide huvi on seega edastada saateid siseriiklikule üldsusele, nõustuvad väga kalli hinna eest teleülekanndeõigusi, mille omanik hageja on, ostma vaid need, kes katavad ulatusliku osa siseriiklikust elanikkonnast. Kuna selliste Ühendkuningriigi all-litsentsi õiguste omanikud on seega Ühendkuningriigi asutuste jurisdiktsiooni all olevad organisatsioonid, avaldavad hagejale otsest õigusmõju üksnes siseriiklikud meetmed.

121 Komisjon märgib selles kontekstis, et Ühendkuningriigi teleülekannete turg on üks Euroopa konkurentsivõimelisemaid ning et 25% selles sektoris tegutsevatest ringhäälinguorganisatsioonidest on litsents Ühendkuningriigi jaoks.

122 Neil asjaoludel, isegi kui eeldada, et teatatud meetmete avaldamine Euroopa Ühenduste Teatajas tekitab teistele liikmesriikide kohustuse järgida direktiivi artikli 3a lõikest 3 tulenevaid kohustusi, ei ole see asjaolu käesolevas asjas asjakohane.

123 Komisjon järeldab sellest, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi poolt temale teatatud meetmete kontrollimine ja avaldamine Euroopa Ühenduste Teatajas ei puuduta hagejat otseselt.

124 Hageja vaidleb komisjoni argumentidele vastu.

- 125 Ta väidab sisuliselt, et tema õiguslikku olukorda on otseselt mõjutatud, kuna vaidlustatud kirjaga heaks kiidetud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi meetmed mõjutavad tema FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste Ühendkuningriigi otseülekande õiguste edasimüügi tingimusi. Ta tugineb seoses sellega 1996. aasta ringhäälinguseaduse artiklitele 99 ja 101.
- 126 Hageja väidab seoses tagajärgedega teistes liikmesriikides, et vaidlustatud kiri kohustab neid tagama, et nende ringhäälinguorganisatsioonid järgiksid asjaomaseid meetmeid. Selles osas tekivad teiste liikmesriikide jurisdiktsiooni all olevatel ringhäälinguorganisatsioonidel kohustused automaatselt ning need tulenevad üksnes ühenduse õigusaktist, jättes kõrvale muud vahenormid. Need liikmesriigid ei pea tagama, et nende jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid järgiksid Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi võetud meetmeid, kui komisjon ei ole vastu võtnud otsust tunnistada temale teatatud meetmete vastavust ühenduse õigusele. Nii on enamik liikmesriike direktiivi artikli 3a lõike 3 siseriiklikusse õigusesse üle võtnud ning see on automaatselt kohaldatav kõikidele teatatud siseriiklikele meetmetele, mille komisjon on heaks kiitnud ja avaldanud.
- 127 Hageja sõnul ei saaks ta ainuõiguste kasutamise litsentse loovutada teises liikmesriigis asuvale ringhäälinguorganisatsioonile ja komisjon ei saa neil asjaoludel tõsiselt väita, et vaidlustatud kiri ei tekita ringhäälinguorganisatsioonidele õiguslikke tagajärgi.
- 128 Hageja väidab samuti, et vastupidiselt komisjoni väidetele ei ole eespool viidatud (punkt 27), direktiivi artikli 2a lõiget 2 käsitlev kohtuotsus DSTV v. komisjon käesolevas asjas kohaldatav, kuna meetmetest teatati direktiivi artikli 3a lõike 2 kohaselt komisjonile enne nende jõustumist. Nii ei saa järeldada, et Suurbritannia ja

Põhja-Iiri Ühendkuningriigi teatatud meetmed oleks kehtinud komisjoni otsusest sõltumata, kuna nende kehtivus sõltub kontrolli tulemustest, mille komisjon pidi läbi viima.

- 129 Lõpetuseks vaidleb hageja vastu komisjoni argumendile, mille kohaselt ei ole usutav, et väljaspool Ühendkuningriiki asutatud ringhäälinguorganisatsioon sooviks omandada FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste otseülekande õigusi, ja seda Ühendkuningriigi jaoks.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

- 130 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt puudutab ühenduse õigusakt eraisikut EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses otseselt siis, kui see mõjutab vahetult huvitatud isiku õiguslikku olukorda ning selle rakendamine on puhtautomaatne ja tuleneb vaid ühenduse õigusnormidest, ilma et kohaldataks muid vahenorme (vt eespool viidatud kohtuotsus *Dreyfus v. komisjon*, punkt 43 ja viidatud kohtupraktika).
- 131 Käesolevas asjas on vaja selleks, et selgitada selle kohtupraktika valguses, kas vaidlustatud kiri puudutab hagejat otseselt, kontrollida hageja pakutud kahte võimalust, s.o seda, kui FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste teleringhäälingu alased õigused, mida ta omab aastateks 2002 ja 2006, müüakse ülekannete jaoks Ühendkuningriigis Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni all olevale ringhäälinguorganisatsioonile ja seda, kui need õigused müüakse mõne teise liikmesriigi organisatsioonile.

- 132 Esimese võimaluse kohta väidab hageja, et teatatud meetmed „õõnestavad [tema] toodete Ühendkuningriigis asuvate klientidega seotud turu alustalasid”. Hageja ei saa Ühendkuningriigis kehtivatest õigusnormidest kinni pidamiseks enam loovutada ainulitsentsi Ühendkuningriigis asutatud televisiooniketile.
- 133 Siiski, kui eeldada, et asjaomane ringhäälinguorganisatsioon on asutatud Ühendkuningriigis, tuleb sedastada, et neile on tegelikult otseselt kohaldatavad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi võetud meetmed ning nende meetmete heakskiitmine komisjonis nende vastastikku tunnustamise eesmärgil ei ole nende kohaldamise seisukohast selles liikmesriigis oluline.
- 134 Pealegi tuleb meelde tuletada, et direktiivi artikli 3a lõike 2 kohaselt teatavad liikmesriigid kõikidest võetud või võetavatest meetmetest komisjonile. Seega jõustusid käesolevas asjas Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi võetud meetmed, nagu kinnitas komisjon kohtuistungil, enne neist komisjonile teatamist 5. mail 2000, ning neil võis seega juba olla selles riigis neist teatamise hetkel õiguslikke tagajärgi.
- 135 Komisjon ei saanud neil asjaoludel vaidlustatud kirjaga anda Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile nende meetmete vastuvõtmiseks eelnevat luba. Veelgi enam, komisjon ei ole lubanud meetmete kehtivust tagasiulatavalt nende kohaldamiseks Ühendkuningriigis (vt seoses sellega Euroopa Kohtu 23. novembri 1971. aasta otsus kohtuasjas 62/70: Bock v. komisjon, EKL 1971, lk 897), vaid võimaldas sellel liikmesriigil saada osa nimetatud meetmete vastastikku tunnustamisest teiste liikmesriikide poolt.

- 136 Hageja argument, mis tugineb asjaolule, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik teatas meetmetest esimest korda komisjonile 25. septembri 1998. aasta kirjas, ei ole seoses sellega asjakohane, kuna komisjon leidis 23. detsembri 1998. aasta kirjas, et need tekitasid probleeme ühenduse õigusele vastavuse osas, ega avaldanud neid Euroopa Ühenduste Teatajas. Peale selle, et teatavad algselt teatatud meetmed jõustusid neist teatamise kuupäeval, kehtisid komisjoni poolt vaidlustatud kirjas ühenduse õigusega kooskõlas olevaks tunnistatud meetmed tervikuna Ühendkuningriigis igal juhul neist teatamise hetkel.
- 137 Järelikult, kui hageja loovutab oma FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste teleringhäälingualased õigused nende kohtumiste ülekannete jaoks selles liikmesriigis Ühendkuningriigis asutatud ringhäälinguorganisatsioonile, kehtivad Ühendkuningriigi võetud meetmed vaidlustatud kirjast õiguslikult sõltumatult (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus DSTV v. komisjon, punkt 25). Kui teatatud meetmed on kohaldatavad Ühendkuningriigis asutatud ringhäälinguorganisatsioonidele selles liikmesriigi siseriikliku õiguse alusel, mitte aga komisjoni otsuse alusel, ei puuduta vaidlustatud kiri EÜ artikli 230 tähenduses hagejat otseselt ning selle tühistamise nõue ei ole seega vastuvõetav.
- 138 Teise võimaluse kohta, mille kohaselt hageja loovutab oma FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste ülekande õigused selle liikmesriigi ülekannetele ringhäälinguorganisatsioonile, mis on asutatud mõnes teises liikmesriigis kui Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, tuleb tõdeda, et see teine liikmesriik on kohustatud direktiivi artikli 3a lõike 3 kohaselt tagama, et nimetatud organisatsioon ei rikuks komisjoni heaks kiidetud ning Euroopa Ühenduste Teatajas avaldatud meetmeid.

- 139 Seoses sellega on vaja meelde tuletada, et teistel liikmesriikidel lasub kohustus tagada asjakohaste vahenditega oma õigusaktide raames, et nende jurisdiktsiooni alla kuuluvad ringhäälinguorganisatsioonid ei kasuta pärast direktiivi avaldamiskuu-päeva nende ostetud ainuõigusi nii, et sellega võetakse ära teise liikmesriigi elanikkonna oluliselt osalt võimalus jälgida selle teise liikmesriigi poolt kooskõlas artikli 3a lõikega 1 määratletud sündmusi, nagu see teine liikmesriik on artikli 3a lõigete 1 ja 2 kohaselt määranud.
- 140 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on igal direktiivi adressaadiks oleval liikmesriigil kohustus võtta siseriikliku õiguse raames kõik vajalikud meetmed, et tagada nimetatud direktiivi täielik õigusmõju vastavalt selles sätestatud eesmärkidele ning võtta üle seoses sellega eelkõige artikli 3a lõige 3.
- 141 Teised liikmesriigid on oma ametiasutuste vastastikku tunnustamise korra kohaselt läbiviidava kontrolli raames kohustatud tagama, et nende jurisdiktsiooni all olevad ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi määratletud sündmust edastada soovivad ringhäälinguorganisatsioonid järgivad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi teatatud meetmeid.
- 142 Seega, nagu eelnevalt on sedastatud (vt eespool punkt 94), paneb vastastikku tunnustamise korra tõhusalt toimima üksnes komisjoni otsus, mis tunnistab Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi teatatud meetmed ühenduse õigusega kooskõlas olevaks ja näeb seejärel ette nende meetmete avaldamise Euroopa Ühenduste Teatajas, kuna sellest tekib teiste liikmesriikide kohustus järgida direktiivi artikli 3a lõikest 3 tulenevaid kohustusi.
- 143 Sellest järeldub, et sel juhul tunnistab vaidlustatud kiri Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi võetud meetmed *ex nunc* kehtivaks üksnes teiste liikmesriikide poolt vastastikku tunnustamise otstarbel.

- 144 Mis puutub selles kontekstis komisjoni tuginemisele eespool viidatud kohtuotsusele DSTV v. komisjon, tuleb välja tuua, et selle otsuse aluseks olevas kohtuasjas käsitletud direktiivi artikli 2a lõike 2 teises lõigus on ette nähtud liikmesriigi selliste meetmete ühenduse õigusele vastavuse järelkontroll, mida ta on rakendanud eesmärgiga keelata oma territooriumil teistest liikmesriikidest tulevaid edastusi, mitte aga ühenduse õigusele vastavuse kontroll, mis võimaldab siseriiklike meetmete vastastikku tunnustamist.
- 145 Peale selle, erinevalt sättest, mida on käsitletud eespool viidatud kohtuotsuse Artegoda jt v. komisjon aluseks olevas kohtuasjas, millele parlament tugines, annab direktiivi artikli 3a lõige 2 komisjonile otsustuspädevuse, mis tagab vastastikku tunnustamise korra tõhusa mõju ning selle eesmärk ei ole ainult konsultatiivmeenetluse kehtestamine.
- 146 Lisaks, kuna Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi võetud meetmete vastastikku tunnustamine sõltub nende komisjonipoolsest heakskiitmisest ja sellele järgnevast avaldamisest Euroopa Ühenduste Teatajas, tuleb asuda seisukohale, et sellest avaldamise hetkest ei jäta vaidlustatud kiri siseriiklikele ametiasutustele nende kohustuste rakendamise osas mingit kaalutusruumi. Kuigi kontrolli tingimused, mida siseriiklikud ametiasutused peavad vastastikku tunnustamise korra raames läbi viima, määratleb iga liikmesriik oma direktiivi artikli 3a lõiget 3 ülevõtivate õigusnormide raames, peavad need ametiasutused tagama, et nende jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid järgiksid selliste asjaomaste sündmuste ülekandmise tingimusi, mida liikmesriik on määratlenud oma meetmetes, mille komisjon on heaks kiitnud ja Euroopa Ühenduste Teatajas avaldanud.
- 147 Lõpetuseks, mis puutub komisjoni argumenti, mille kohaselt Ühendkuningriigi ringhäälinguorganisatsioonid on huvitatud FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste ülekandeõiguste ostmisest hagejalt, et edastada neid Ühendkuningriigis, siis selle oletuse kohta tuleb välja tuua, et see välistab igasuguse direktiivi artikli 3a lõike 3 tõhusa mõju. Tuleb meelde tuletada, et direktiivi 97/36 18. ja 19. põhjenduse

kohaselt on selle artikli eesmärk tagada avalikkusele laialdane juurdepääs liikmesriikide poolt ühiskonnas väga tähtsate sündmuste teleülekannetele ning kohustada liikmesriike vastastikku tunnustamise põhimõtte alusel tagama, et nende jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid järgiksid teise liikmesriigi poolt koostatud sündmuste loendit selleks, et selle riigi elanikkonna oluliselt osalt ei võetaks ära võimalust selle riigi poolt määratletud sündmusi jälgida.

148 (Eespool viidatud) House of Lords'i kohtuotsuse *R v. ITC, ex parte TV Danmark 1 Ltd*, [2001] UKHL 42, aluseks olevad faktilised asjaolud, kuigi need käsitlesid Taani Kuningriigi määratletud sündmusi, kinnitavad pealegi, et direktiivi artikli 3a lõikes 3 kehtestatud vastastikku tunnustamise korda on kohaldatud. Peale selle märgib komisjon oma 2001. aasta 3. ettekandes nõukogule, Euroopa Parlamendile ning Majandus- ja Sotsiaalkomiteele direktiivi kohaldamise kohta (KOM/2001/009 lõplik), et Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid kandsid kolmel korral üle Taani Kuningriigi loendisse kantud sündmusi nii, et sellega võeti ära Taani elanikkonna oluliselt osalt võimalus nimetatud sündmusi jälgida.

149 Neil asjaoludel, hoolimata Ühendkuningriigi teleringhäälingu turu eripära käsitlevatest komisjoni põhistamata väidetest (vt eespool punkt 121), ei saa järeldada, et FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste selle liikmesriigi teleülekande õigusi saaksid omandada ainult samas riigis asutatud ringhäälinguorganisatsioonid.

150 Sellest järeldub, et vaidlustatud kiri puudutab hagejat otseselt, kuna see võimaldab teistel liikmesriikidel kehtestada Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi teatatud meetmete vastastikku tunnustamise kord, ning et komisjoni tõstatatud asja läbivaatamist takistavad asjaolud tuleb tagasi lükata.

Kas hageja on isiklikult puudutatud

— Poolte argumendid

- 151 Komisjon vaidlustab hageja argumendi, mille kohaselt hageja on isiklikult puudutatud, kuna ta kuulub ettevõtjate „suletud ringi”, kellele juba enne direktiivi artikli 3a jõustumist kuulusid Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi määratletud ühiskonnale väga tähtsate sündmuste ülekande ainuõigused.
- 152 Komisjoni arvamuse kohaselt ei ole see ainuõiguste kuulumise kriteerium asjassepuutuv, kuna siis tuleks arvestada kõikide teiste organisatsioonide ja ettevõtjatega, kellel on Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi loendis esinevate sündmuste ülekandeõigusi. Seega võis nimetatud loend puudutada neid teisi televisioonialaste õiguste omanikke rohkem kui hagejat.
- 153 Peale selle, erinevalt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loendis loetletud teleringhäälingualaste õiguste omanikest, on ettevõtjaid või organisatsioone, kes oleks saanud neist õiguste omanikest mõnega sõlmida litsentsilepinguid, potentsiaalselt palju ning komisjonil oleks võimatu neid kindlaks teha. Järelikult ei saa nõustuda sellega, et hageja kuulub ettevõtjate suletud ringi.
- 154 Veelgi enam, komisjoni meede ei saa isiklikult puudutada hagejat ega Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi määratletud ühiskonnale väga tähtsate sündmustega seotud teleringhäälingualaste õiguste omanikke üksnes seetõttu, et see mõjutab nende majandustegevust (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 15. detsembri 2000. aasta määrus kohtuasjas T-113/99: Galileo ja Galileo International v. nõukogu,

EKL 2000, lk II-4141). Hageja majandustegevust mõjutasid komisjonile teatatud meetmed ning kaudselt nende heakskiitmine komisjoni poolt. Siiski ei saa tekkida mingit küsimust selle mõjust tema õiguslikule olukorrale.

155 Hageja väidab samuti, et ettevõtja, kes on mitu korda kirjutanud komisjonile, eesmärgiga teatada temale oma murest direktiivi artikli 3a lõike 1 rakendamise üle Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis, on isiklikult puudutatud. Komisjoni arvamuse kohaselt saab selles osas arvesse võtta ainult hageja 14. juuli 2000. aasta kirja, kuna tema teised kirjad on koostatud pärast komisjoni seisukoha vastuvõtmist teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse kohta. Igal juhul ei saa ühtegi neist kirjadest kvalifitseerida kaebusena, kuna nende esemeks ei ole taotleda komisjonilt puudutatud liikmesriigi suhtes meetmete võtmist, vaid üksnes tema mõjutamine teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse kontrolli käigus. Selliste kirjade saatmine komisjonile ei tähenda seega ettevõtja eristamist.

156 Prantsuse Vabariik viitab eelkõige Euroopa Kohtu 15. juuli 1963. aasta otsusele kohtuasjas 25/62: Plaumann v. komisjon (EKL 1963, lk 197) ja 25. juuli 2002. aasta otsusele kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu (EKL 2002, lk I-6677) ning tuletab meelde, et õigusakti üldist kohaldatavust ja sellest tulenevat normatiivset iseloomu ei sea veel kahtluse alla võimalus enam-vähem täpselt määratleda õigussubjekte ja nende arvu, kellele seda teataval ajahetkel kohaldatakse, kui seda kohaldatakse selle õigusaktiga määratletud ja selle eesmärgiga seotud objektiivse õigusliku või faktilise olukorra alusel (Esimese Astme Kohtu 29. juuni 1995. aasta määrus kohtuasjas T-183/94: Cantina cooperativa fra produttori vitivinicoli di Torre di Mosto jt v. komisjon, EKL 1995, lk II-1941, punkt 48). Seega, kuigi hageja on 2002. ja 2006. aasta FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste ülekandeõiguste omanik, ei piisa sellest asjaolust tema eristamiseks EÜ artikli 230 neljanda lõigu tähenduses kõikidest teistest ettevõtjatest, kes võivad omandada või omada selles loendis esinevate sündmuste teleülekande õigusi.

- 157 Hageja vaidleb sisuliselt vastu, et ta on isiklikult puudutatud, kuna ta kuulub ühelt poolt ettevõtjate „suletud ringi”, kes on omandanud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi loendis esinevate sündmuste ülekandeõigused enne direktiivi artikli 3a vastuvõtmise ettepanekut ning enne Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi poolt komisjonile teatatud meetmete jõustumist. Ta on puudutatud spetsiifiliselt ja selle ringi teistest ülekandeõiguste omanikest erinevalt. Teiselt poolt on ta isiklikult puudutatud seetõttu, et ta osales komisjonile teatatud meetmete ühenduse õigusele vastavuse kontrolli menetluses. Selles kontekstis viitas ta eelkõige Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kohustuse rikkumisele koostada oma ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loend vastavalt direktiivi artikli 3a lõikele 1 selge ja läbipaistva menetluse käigus.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

- 158 Hageja väidab esiteks temale eriomaste tunnuste kohta, et ta omandas Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi koostatud loendis esineva sündmuse ülekandeõigused enne selle loendi jõustumist ning isegi enne direktiivi artikli 3a vastuvõtmist.
- 159 Seoses küsimusega, kas vaidlustatud otsus puudutab hagejat isiklikult, tuleb märkida, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt saavad muud isikud peale nende, kellele otsus on adresseeritud, üksnes siis väita, et see otsus puudutab neid isiklikult, kui see otsus mõjutab neid teatud neile eriomaste tunnuste või neid iseloomustavate faktiliste asjaolude tõttu, mis neid kõigist teistest eristavad, ning seeläbi individualiseerib neid analoogiliselt selle otsuse adressaadiga (eespool viidatud Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas Plaumann v. komisjon, lk 223, ja 18. mai 1994. aasta otsus kohtuasjas C-309/89: Codorníu v. nõukogu, EKL 1994, lk I-1853, punkt 20; Esimese Astme Kohtu 27. aprilli 1995. aasta otsus kohtuasjas T-435/93: ASPEC jt v. komisjon, EKL 1995, lk II-1281, punkt 62).

- 160 Seega tuleb käesolevas asjas esile tuua, et hagejale kuuluvad teleülekande ainuõigused 2002. ja 2006. aasta FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumistele, mis kuuluvad Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi koostatud ja komisjoni poolt vaidlustatud kirjaga heaks kiidetud ühiskonnale väga tähtsate sündmuste loendis nimetatud sündmuste hulka.
- 161 Mõne muu liikmesriigi kui Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni all olevad ringhäälinguorganisatsioonid peavad seega selle ürituse teleülekande litsentside saamiseks sõlmima kohustuslikult hageja kui selle ürituse ülekandeõiguste vahendajaga lepingu.
- 162 On tõsi, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi poolt direktiivi artikli 3a lõike 1 alusel võetud ja vaidlustatud kirjaga vastavalt selle artikli lõikele 2 heaks kiidetud meetmed kehtestavad ringhäälinguorganisatsioonidele piiranguid loendis esinevate olulise tähtsusega sündmuste ülekannete ainuõigustele, välja arvatud neile, kes on saanud õigused juba enne asjaomaste meetmete jõustumist. Need piirangud on siiski seotud tingimustega, vastavalt millele üldiselt ja abstraktselt kirjeldatud ringhäälinguorganisatsioonid omandavad ülekande ainuõigused nende omanikelt.
- 163 Vastavalt 1996. aasta ringhäälinguseaduse, muudetud 2000. aasta teleringhäälingu määrusega, IV jao artiklitele 98 ja 101:

„98 — 1) Käesolevas jaos on (Euroopa Majanduspiirkonna (EMP)) riikide

teleprogrammiteenused ja satelliidi kaudu edastamise teenused jaotatud kahte järgnevasse kategooriasse:

- a) EMP riikide teleprogrammiteenused ja satelliidi kaudu edastamise teenused, mis vastavad uue korra kehtestamiseni nõutavatele tingimustele, ning
  - b) kõik muud EMP riikide teleprogrammiteenused ja satelliidi kaudu edastamise teenused.
- 2) Käesolevas artiklis on „nõutavad tingimused”, millele antud teenus peab vastama, järgmised:
- a) teenuse saamine ei tohi olla seotud tasu maksmisega ja
  - b) teenus peab olema kättesaadav vähemalt 95%-le Ühendkuningriigi elanikkonnast.

„101 — 1) Teleprogrammi tootja, kes osutab ühte artikli 98 lõikes 1 määratletud kategooriatest kuuluvat ning kogu või osa Ühendkuningriigi territooriumil kättesaadavat teenust („esmane teenus”), ei tee nimetatud teenuse osutamise raames ilma komisjoni (ITC) eelneva loata loendis kantud sündmuse täielikku või osalist otseülekannet, välja arvatud juhul, kui:

- a) teine teleprogrammiteenuse osutaja, kes osutab selles lõikes teisena määratletud

teenust („teisene teenus”), on omandanud õiguse edastada koos sellega sündmuse terviklikku või nimetatud sündmuse osa otseülekannet ning

- b) teisese teenuse edastuspiirkond katab või hõlmab (peaaegu) kogu esmase teenuse kättesaadavuse piirkonda.

[...]

101 — 4) Artikli 101 lõiget 1 ei kohaldata esmase teenuse osutamist tagava teleprogrammide tootja poolt enne käesoleva artikli jõustumist omandatud õiguste kasutamisele.”

¹⁶⁴ Selles kontekstis, mis puutub ITC nõusolekusse, mis tuleb saada, nagu on mainitud eespool viidatud muudetud 1996. aasta ringhäälinguseaduse artiklis 101, siis komisjoni heaks kiidetud meetmetest ning täpsemalt ITC koodeksist loendisse kantud spordi- ja muude ürituste kohta nähtub, et ITC nõusoleku tingimuseks on sisuliselt see, et teleülekanndeõiguste müük tehakse avalikult teatavaks ning et ringhäälinguorganisatsioonidel on tegelik võimalus neid õigusi omandada mõistlike ja õiglaste tingimuste alusel. Seoses sellega võib ITC eelkõige kontrollida, kas müügipakkumine on tehtud avalikult ja korraga mõlemale 1996. aasta ringhäälinguseaduse artiklis 98 määratletud teleringhäälinguorganisatsioonide kategooriale, kas nõutud hind on õiglane, mõistlik ega diskrimineeri ühte teleringhäälinguorganisatsioonide kategooriat võrreldes teisega ning kas teleringhäälinguorganisatsioonidele on antud mõistlik tähtaeg, mis võimaldab neil neid õigusi tegelikult omandada.

¹⁶⁵ Seega, kuigi hagejat kui 2002. ja 2006. aasta FIFA Maailmameistrivõistluste viimase ringi kohtumiste teleülekanndeõiguste vahendajat ei ole neis sätetes sõnaselgelt mainitud, piiravad need tema võimalust neid õigusi vabalt kasutada, seades tingimuseks, et neid õigusi saab loovutada ainult mõnes teises liikmesriigis kui

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik asutatud ringhäälinguorganisatsioonile, kes soovib nimetatud sündmusi üle kanda selles riigis.

- 166 Peale selle, kuigi vaidlustatud kiri ei mõjuta hageja FIFA-ga sõlmitud lepingute kehtivust, kuna see kiri ei saa Euroopa Kohtu 17. jaanuari 1985. aasta otsuses kohtuasjas 11/82: Piraiki-Patraiki jt v. komisjon (EKL 1985, lk 207) ja 26. juuni 1990. aasta otsuses kohtuasjas C-152/88: Sofrimport v. komisjon (EKL 1990, lk I-2477) esitatud kohtupraktika mõttes nende lepingute täitmist kuidagi takistada, on fakt, et hageja omandas asjaomased ainuõigused enne direktiivi artikli 3a jõustumist ning *a fortiori* enne vaidlustatud kirja koostamist.
- 167 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et vaidlustatud kiri puudutab hagejat tema eripära tõttu, s.o kuna ta on ühe Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi poolt määratletud sündmuse ülekande ainuõiguste omanik.
- 168 Sellest jäeldub, et kuna hageja on Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi teatatud meetmete loendis esineva sündmuse teleülekande ainuõiguste omanik ning ta sai need õigused enne Ühendkuningriigis kohaldatavate meetmete vastuvõtmist ja *a fortiori* enne nende komisjonipoolset heakskiitmist, tuleb käesoleva hagi vastuvõetavuse kontrollimise seisukohast sedastada, et vaidlustatud kiri puudutab teda isiklikult.
- 169 Järelikult tuleb komisjoni tõstatatud vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata.

2. Hageja nõuete teise punkti vastuvõetavus

- 170 Oma nõuete raames palub hageja Esimese Astme Kohtul tuvastada, et direktiivi artikkel 3a ei ole kohaldatav ega saa olla vaidlustatud kirja vastuvõtmise õiguslikuks aluseks.
- 171 Seoses sellega piisab tõdemusest, et ühenduse menetlustes ei tunta õigusabinõu, mis võimaldaks kohtunikul võtta seisukohta üldist laadi või põhimõttelise avaldusega (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 14. veebruari 2001. aasta otsus kohtuasjas T-62/99: Sodima v. komisjon, EKL 2001, lk II-655, punkt 28, ja Esimese Astme Kohtu 7. juuni 2004. aasta määrus kohtuasjas T-338/02: Segi jt v. nõukogu, EKL 2004, lk II-1647, punkt 48; vt samuti analoogia alusel Esimese Astme Kohtu 28. oktoobri 2004. aasta otsus kohtuasjas T-76/03: Meister v. Siseturu Ühtlustamise Amet, EKL 2004, lk FP-IA-325, II-1477, punkt 38).
- 172 See nõuete punkt on järelikult vastuvõetamatu.

D — Põhiküsimus

- 173 Oma hagi toetuseks esitab hageja neli väidet, mis tuginevad esiteks ühenduse õiguse üldpõhimõtete rikkumisele, teiseks, direktiivi artikli 3a lõike 2 rikkumisele, kolmandaks sellele, et nimetatud direktiivi artikli 3a lõige 3 ei ole kohaldatav, ning neljandaks, oluliste menetlusnormide rikkumisele.
- 174 Esmalt tuleb kontrollida neljandat väidet, mis tugineb oluliste menetlusnormide rikkumisele.

- 175 Selle väite raames tugineb hageja eelkõige vaidlustatud kirja koostaja, s.o hariduse ja kultuuri peadirektoraadi peadirektori pädevuse puudumisele. Ta väidab seoses sellega, et vaidlustatud kiri on vastu võetud komisjoni kollegiaalse menetluse, pädevuse delegerimise ja otsuste täitmise nõudeid rikkudes.
- 176 Selle argumendi vastu vaieldes piirdub komisjon oma kirjalikes menetlusdokumentides ja ühele Esimese Astme Kohtu küsimusele vastates väitega, et vaidlustatud kiri ei ole EÜ artikli 249 tähenduses otsus ning et ta ei olnud seega kohustatud asjakohaseid menetlusnorme järgima.
- 177 Nii tunnistas komisjon vastuses ühele Esimese Astme Kohtu kirjalikule küsimusele ja ka kohtuistungil, et komisjoni liikmete kolleegiumiga ei konsulteeritud ning et see ei olnud vaidlustatud kirjale alla kirjutanud peadirektorile andnud mingeid vastavaid volitusi.
- 178 Neil asjaoludel, nagu on selgeks tehtud vastuvõetavuse kontrollimise käigus, on vaidlustatud kiri, mis kujutab endast EÜ artikli 249 tähenduses otsust, koostatud pädevust ületades ning tuleb seetõttu teist selle väite toetuseks esitatud argumenti ning kolme ülejäänud väidet analüüsivalt tühistada.
- 179 Selles kontekstis leiab Esimese Astme Kohus, et otsuse tegemiseks hageja 22. augusti 2005. aasta kirjas esitatud taotluse osas (vt eespool punkt 44) puudub vajadus, kuna see nõue ei oma kohtuasja lahendamise seisukohast tähtsust (vt seoses sellega Esimese Astme Kohtu 25. juuni 2002. aasta otsus kohtuasjas T-311/00: British American Tobacco (Investments) v. komisjon, EKL 2002, lk II-2781, punkt 50).

Kohtukulud

- 180 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kodukorra artikli 87 lõike 4 esimese lõigu alusel kannavad liikmesriigid ja institutsioonid menetlusse astumisel ise oma kohtukulud.
- 181 Prantsuse Vabariik, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, parlament ja nõukogu kannavad ise oma kohtukulud. Mõista hageja poolt seoses Prantsuse Vabariigi, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ja parlamendi menetlusse astumisega kantud kohtukulud vastavalt hageja sellekohastele nõuetele välja Prantsuse Vabariigilt, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigilt ja parlamendilt.
- 182 Kuna hageja on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud, välja arvatud hageja poolt seoses Prantsuse Vabariigi, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ja parlamendi menetlusse astumisega kantud kohtukulud, välja mõista komisjonilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

- 1. Tühistada komisjoni otsus, mis sisaldub tema 28. juuli 2000. aasta kirjas Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.**

2. **Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**

3. **Mõista hageja poolt seoses Prantsuse Vabariigi, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning parlamendi menetlusse astumisega kantud kohtukulud välja Prantsuse Vabariigilt, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigilt ning parlamendilt.**

4. **Mõista hageja kohtukulud, välja arvatud eespool punktis 3 nimetatud kohtukulud, välja komisjonilt, kes ühtlasi kannab ise oma kohtukulud.**

5. **Jätta menetlusse astujate kohtukulud nende endi kanda.**

Legal

Lindh

Mengozzi

Wiszniewska-Białecka

Vadapalas

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 15. detsembril 2005 Luxembourgis.

Kohtusekretär

Koja esimees

E. Coulon

H. Legal

Sisukord

Õiguslik raamistik	II - 5903
Vaidluse aluseks olevad asjaolud	II - 5907
Menetlus	II - 5912
Poolte nõuded	II - 5917
Õiguslik käsitlus	II - 5919
A — Menetluse korraldamise meetmete taotlus	II - 5919
B — Dokumendi väljajätmise nõue	II - 5919
C — Vastuvõetavus	II - 5920
1. Hageja nõuete esimese punkti vastuvõetavus	II - 5920
a) Vaidlustatud akti õiguslik olemus	II - 5922
Poolte argumendid	II - 5922
Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 5928
b) Hageja kaebeõigus	II - 5936
Kas hageja on otseselt puudutatud	II - 5937
— Poolte argumendid	II - 5937
— Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 5941
Kas hageja on isiklikult puudutatud	II - 5947
— Poolte argumendid	II - 5947
— Esimese Astme Kohtu hinnang	II - 5949
2. Hageja nõuete teise punkti vastuvõetavus	II - 5954
D — Põhiküsimus	II - 5954
Kohtukulud	II - 5956